

دوم فروردین (۲۲ مارس)، روز جهانی " آب "

روز جهانی آب چیست؟

به منظور تمرکز توجه همگان به اهمیت آب شیرین و حمایت از مدیریت پایدار منابع آن، مجمع عمومی سازمان ملل متحد روز ۲۲ مارس ۱۹۹۳ را به عنوان اولین "روز جهانی آب" نامگذاری کرد. روز جهانی آب، فرصتی است برای کسب آگاهی‌های بیشتر در مورد مسائل مرتبط با آب، الهام بخشیدن به دیگران و انجام اقدامات سودمند در دسترسی به آب سالم.

آب یک عنصر ضروری برای زندگی است. حتی فراتر از ضروری، حیاتی است زیرا که زندگی و سلامت همه‌ی زیست‌مندان به این ماده وابسته است. آب برای توسعه‌ی اقتصادی، اجتماعی، انسانی و نیز ایجاد شغل، اهمیت فراوان دارد.

امروزه بیش از ۶۶۳ میلیون نفر، در محل سکونت خود، به آب آشامیدنی دسترسی ندارند و برای تهیه‌ی آب، بیش از یک ساعت در صف ایستاده و یا مسافت‌های زیادی را می‌پیمایند و با مشکلات بهداشتی ناشی از آب آلوده، روبرو هستند که این موضوع بر سلامت، آموزش و معیشت آنها تأثیر می‌گذارد.

شعار روز جهانی آب برای سال ۲۰۱۸، "طبیعت برای آب" است که به منظور کشف راه‌حل‌های مبتنی بر طبیعت در مقابله با چالش‌های آب که در قرن بیست و یکم با آن روبرو هستیم، انتخاب شده است.

ما در سراسر جهان، شاهد آسیب‌های محیط زیستی، تغییرات آب و هوایی و سرعت بحران‌های مرتبط با آب هستیم. بر شدت و میزان سیل، خشک‌سالی و آلودگی آب پیوسته افزوده می‌شود و ما با نادیده گرفتن اهمیت حفاظت از بوم‌سازگان‌ها، شرایط سخت‌تری در تهیه آب سالم برای زندگی خود بوجود می‌آوریم. زیرا بوم-سازگان‌های آسیب دیده از کمبود آب، مستقیماً "بر زندگی انسان‌ها و میزان و کیفیت آب مورد استفاده‌ی آنها تاثیر می‌گذارد.

راه‌حل‌های برگرفته از طبیعت، می‌تواند پتانسیل بالایی برای حل بسیاری از چالش‌های آب داشته باشد. به-طور مثال کاشت جنگل‌های جدید، بازگذاشتن راه رودخانه‌ها به سیلاب‌ها و احیای تالاب‌ها، چرخه‌ی آب را بهبود بخشیده و سلامت و معیشت انسان را تامین می‌کنند.

فعالیت‌های روز جهانی آب بوسیله‌ی UN-Water (آژانس همکاری‌های سازمان ملل متحد در مسائل مرتبط با آب سالم)، در همکاری با دولت‌ها و شرکای بین‌المللی برنامه‌ریزی می‌شود.

اهداف شش‌گانه‌ی توسعه‌ی پایدار جهانی، متضمن آن است که تا سال ۲۰۳۰، هر فرد بتواند به آب سالم دسترسی پیدا کند و با مدیریت پایدار آب و فاضلاب، آب‌های استفاده شده مجدداً به چرخه‌ی مصرف بازگردد.

البته این هدف، با رعایت اصول حفاظت از محیط طبیعی و کاهش آلودگی محقق شود.

چگونه می‌توان سیل، خشک‌سالی و آلودگی آب را کاهش داد؟ پاسخ در طبیعت است. راه‌حلهایی که الهام گرفته از طبیعت است و توسط آن پشتیبانی می‌شوند. "**راه‌حل‌های مبتنی بر طبیعت**"، از فرایندهای طبیعی استفاده و یا تقلید می‌کنند تا به مدیریت منابع آبی در مقابل چالش‌های امروزی در این حوزه دست یابند، امنیت آب را بهبود بخشیده و منافع مشترک در تمامی جنبه‌های توسعه‌ی پایدار را فراهم سازند.

نسخه ۲۰۱۸ گزارش جهانی توسعه‌ی آب (WWDR 2018) با هدف اطلاع‌رسانی به سیاستگذاران و تصمیم‌گیران در داخل و خارج از جامعه‌ی آبی، در مورد پتانسیل راه‌حل‌های مبتنی بر طبیعت، برای حل چالش‌های مدرن مدیریت آب در تمام بخش‌ها، و به‌خصوص در مورد آب برای کشاورزی، شهرهای پایدار، کاهش خطر بلایای طبیعی و بهبود کیفیت آب، منتشر می‌شود.

ایران که از نظر جغرافیایی در کمربند خشک و نیمه خشک جهان قرار دارد، با آنکه مانند کشورهای قاره ی اروپا، هرگز از ریزش‌های آسمانی خوبی برخوردار نبوده، شاید حدود یک دهه است که با مساله‌ی کمبود منابع آبی به‌طور جدی و به‌عنوان یکی از مهمترین چالش‌های مدیریتی، روبرو است. همه می‌دانیم که ایران، در تمام طول تاریخ خود، هرگز فلات پرآب و بارانی نبوده است و از این‌رو دولت‌ها و مردم جامعه، الگوی زندگی خود را با چنین شرایط جغرافیایی تطبیق داده و منابع آبی خود را با روش‌های خاص و موفق آبخیز و آبخوانداری مانند کاریزها، مدیریت می‌کرده‌اند.

این روش‌ها، ضمن اینکه مانع از هدر رفت این عنصر حیاتی می‌شد، از برداشت بی‌رویه از منابع آب‌های زیرزمینی و به تبع آن فرونشست زمین و در نهایت خشک شدن رودخانه‌ها، دریاچه‌ها، تالاب‌ها و تخریب بوم-سازگان‌ها در اثر این رخدادها هم، جلوگیری می‌کردند.

همزمان با توسعه و مدرن شدن کشور، کم‌کم روش‌های پیش‌گفته فراموش شدند و افزایش جمعیت و نیاز به مصرف بیشتر آب، تامین معشیت مردم از طریق کشاورزی، غلبه‌ی فرهنگ مصرف‌گرایی و تغییر سبک زندگی از سنتی به مدرن از سویی و بی‌توجهی مردم و مسوولان به اینکه ایران، سرزمینی نیمه خشک است، گرمایش زمین، تغییر اقلیم و خشک‌سالی‌های گسترده از دیگر سو، کشور ما را به تعبیری با **ورشکستگی آبی** روبرو کرده است.

چه باید کرد؟

هم اکنون در شرایطی هستیم که هم در سطح مدیریت کلان یعنی دولت‌مردان و سیاستگذاران، و هم در سطح آحاد مختلف جامعه یعنی یکایک شهروندان و هم‌میهنان، چاره‌ای جز عملکرد و رفتار خردمندانه در این حوزه‌ی خاص و سایر حوزه‌ها، و ارتقای سواد و اخلاق محیط‌زیستی خودمان نداریم و باید بدانیم که انجام وظایف از سوی یک گروه، از گروه دیگر سلب مسوولیت نخواهد کرد.

پس همزمان با نو شدن سال و آمدن نوروز، ما نیز اندیشه و تفکر خود را نو کرده و با نگرش خردمندانه نسبت به محیط زیست و سرمایه‌های ملی و طبیعی ایران زمین، با اصلاح الگوی مصرف، مصرف به اندازه را:

از خودمان شروع کنیم

مطالب بین‌المللی برگرفته از سایت: [world water day](http://worldwaterday.org)